

Will vekst på luseskjørt

DØRVAKT: Tromsø-bedriften Calanus forventer å selge egenutviklede luseskjørt for 50 millioner i år. Duken stenger lusen ute fra merden, men sikrer god vanngjennomstrømming.

FOTO: CALANUS

FISK: Biotek-duoen Gunnar Rørstad og Jan Raa frelser desperate oppdrettere fra lakselusen. Calanus skal selge luseskjørt for 50 millioner i 2013.

LAGE BØHREN
LAGE.BOHRN@FINANSVISEN.NO

Det ser veldig bra ut. Lykkes vi med dette produktet, så er utsiktene svært gode.

Da Gunnar Rørstad (54) trakk seg som adm. direktør i Oslo Børs-noterte Biotec Pharmacon i 2006, ble han rekruttert av den vesle Tromsø-bedriften Calanus.

Planen var da, som nå, å utvikle hele verdikjeden for fangst og foredling av det marine krepsdyret raudåte (Calanus finmarchicus) til helse og ernæringsprodukter. På veien har imidlertid selskapet gjort en annen oppdagelse som kan vise seg å bli meget verdifull.

Oppdretterne går nemlig mann av huse for å sikre seg SalGard, et patentert «luseskjørt», som stenger skadelig lus ute fra laksemerden.

I fjor eksploderte omsetningen i Calanus fra 10 til 25 millioner. Den kommersielle oppskaleringen av SalGard skjer først i inneværende år.

– Jeg tipper vi passerer 50 millioner i 2013. Og det er ingenting i veien for at vi dobler igjen i 2015, sier Rørstad.

Vannkvalitet

Rørstad og gründer Kurt Tande kontrollerer 24 prosent hver av Calanus, og har fått med seg blant andre venturefondet Norinova, Norges Råfisklag og Snorre Angell på eiersiden.

Biotec Pharmacon-gründer Jan Raa har fungert som vitenskapelig rådgiver for selskapet over flere år, og var blant investorene som satset 20 millioner i en emisjon i 2009.

Luseskjørtet trekkes rundt merden, og hindrer lusen i å trenge

Calanus			
(Mill. kr)	2013	2012	
Driftsinntekter	25,4	10,8	
Driftsresultat	1,1	-2,1	
Resultat før skatt	1,1	-1,8	
Resultat etter skatt	1	-1	

gjennom. Mens eksisterende produkter i realiteten er tette presenninger, er SalGard en finmasket duk som stopper lakselusen, men ellers lar vannet passere inn og ut.

– **Det gir et bedre miljø for fisken, siden det opprettholder vanngjennomstrømmingen og et tilstrekkelig oksygenivå i merdene, sier Rørstad.**

Lakselus lever og formerer seg på laks og ørret i saltvann, og påfører fisken sår som kan gi infeksjoner og problemer med saltbalansen. Når det blir for mange av dem, kan de skape stor skade på både oppdrettslaks og villaks.

– Lang kundeliste

Hvert år bruker norske oppdrettere milliardbeløp på å bekjempe lus i sine anlegg. En voldsom produksjonsvekst de siste årene har økt antall verter, og lusen har også utviklet resistens mot ulike behandlingsmidler.

– Ut fra våre egne testdata klarer man i prinsippet å unngå avlusing av fisken det hele første året i sjøen. Og det er i et område hvor naboanlegg har gjennomført 3-4 avlusinger i samme periode. Med slike resultater får man en svært god payback på investeringen, sier Rørstad.

SalGard er basert på den samme redskapsteknologien som selskapet utviklet for å tråle etter raudåte. Koblingen til laks ble unnfanget for tre år siden, da to av selskapet

BIOTEK: Gunnar Rørstad tok Biotec Pharmacon på børs i 2005. FOTO: NTB SCANPIX

fiskeriteknologer på et lokalkontor i Sortland kom i prat med en fiskehelsebiolog fra oppdrettskonsernet Nordlaks.

– **Nordlaks tar dette i bruk i stor skala nå, og kler opp 7-8 anlegg øst i Lofoten. Vi har fått en ganske lang kundeliste, og de fleste store selskapene er på den, sier Rørstad.**

Majoriteten av selskapene som har sikret seg «grønne» konsesjoner i den nye tildelingsrunden fra myndighetene, har forpliktet seg til å bruke luseskjørt. Andre tiltak det eksperimenteres med er rensfisk, funksjonelt fôr, avl og skyting av lus med laser.

Selv om salget tar av, lar lønnsomheten vente på seg. Kun en knapp million lå igjen på bunnlinjen i 2013.

– Vi har investert store beløp i forskning og utvikling, og det vil vi fortsette med. Bare i år har vi satt av 8-9 millioner til å utvikle høstingsteknologien for raudåte, sier Rørstad.

Tror på ny dobling i 20